

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
JAMOAT SOG'LIG'INI SAQLASH MAKTABI**

**"AHOLIGA KO'RSATILAYOTGAN BIRLAMCHI
TIBBIY-SANITARIYA YORDAMINI
TAKOMILLASHTIRISH"**

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLAR TO`PLAMI

TAXRIRIYAT KENGASHI A`ZOLARI

1. **Mamatqulov B.M.** Toshkent tibbiyot akademiyasi
2. **Asadov D.A.** Tibbiyot xodimlari kasbiy malakasini rivojlantirish markazi
3. **Rizayev J.O.** Samarqand davlat tibbiyot universiteti
4. **Sharafutdinova N.X.** Boshqirdiston davlat tibbiyot universiteti
5. **Iskandarova SH.T.** Toshkent pediatriya tibbiyot instituti
6. **Xudayqulova G.K.** Toshkent tibbiyot akademiyasi
7. **Urazaliyeva I.R.** Toshkent tibbiyot akademiyasi

Texnik kotiblar

8. **To`rayev B.Sh.** Toshkent tibbiyot akademiyasi
9. **Nematov A.A.** Toshkent tibbiyot akademiyasi
10. **Raxmatullayeva M.Q.** Toshkent tibbiyot akademiyasi

Usnaddinov A.G. / Increasing the effectiveness of immunization among children of the Republic of Karakalpakstan (on the example of kegeyli district).....	226
Xomidova G.F. / Farg‘ona viloyatida 2021-2022-yillarda kasalxona ichida uchraydigan infektsiyalarning epidemiolgoiyasi va profilaktikasi.....	227
Xaitov M.A. / Ichki ishlar organlari xodimlari orasida o‘tkazilgan tibbiy ko‘rigida aniqlangan kasalliklar bilan kasallanishdagi o‘ziga xosliklar	229
Xaitov M.A., Abdullayev I.K. / Ichki ishlar oraganlari xodimlarining tibbiy ko‘riklar natijasida aniqlangan kasalliklar bo‘yicha kasallanishining tarkibiy tahlili.....	231
Xasanov Sh.M., Omanova A.S., To‘liyev R.R., Shakirov Sh.U. / Birlamchi profilaktik chora-tadbirlarni takomillashtirishning aholi orasida kasallanishni kamaytirishdagi tbbiy-ijtimoiy ahamiyati	233
Xalmuxamedov B.T. / Bo’lajak oilaviy shifokorlarning raqamli tibbiyatga munosabati	235
Xudoyberdiyev B.R. / Kafolatlangan paket — davlat hisobidan bepul tibbiy xizmat va dorilar bilan ta’minalash	236
Xujanazarova Sh.B., Rasulov Sh.M. / Surxondaryo viloyatida COVID-19 infeksiyasining tarqalganligi va profilaktikasi.....	239
Hakimova D.B. / O’smir-qizlar salomatligi va uni yanada yaxshilashda btsyo hamshiralaring örni.....	241
Yuldasheva Ch.T. / Weight status among university students, eating habits, and nutrition and physical interaction to assess the knowledge active	242
Yo’ldosheva S.G. / Yurak qon-tomir kasalliklarini profilaktikasiga tizimli yondashuv	243
Zhamakurova A.N. / Распространенность хронической обструктивной болезни легких	244
Зайнутдинов Н.Н., Камилов Х.М., Дадамухамедова Ш.М. / Результаты комплексного обследования пациентов при первичной офтальмологической диагностике	246
Шеркузиева Г. Ф., Саломова Ф.И. / Материалы по изучению влияния нового биоудобрения на запах воды водоемов	247
Шорахматов Ш.Ш., Саёхати Насридин, Аброров М.М. / Регистрация и профилактика кори в Республике Таджикистан за 10 месяцев 2022 года	249
Эшбаева К.У. / Изучение распространённости заболеваний органов пищеварения среди студентов	250
Эрматов Н.Ж., Абдиримов С.М., Дустмуродов Ю.Р., Баходиров М.Д. / Мактаб ўқувчиларнинг саломатлик холатини яхшилашга қўйиладиган гигиеник талаблар	251
Эрматов Н.Ж., Абдиримов С.М., Баходиров М.Д. / Шимолий худуд мактаб ўқувчилари овқатланишга қўйиладиган гигиеник талаблар	252
Ўзбекистон ҳамширалар ассоциацияси.....	253
Ўзбекистон ҳамширалар ассоциацияси навоий вилоят бўлинмаси.....	257

BO'LAJAK OILAVIY SHIFOKORLARNING RAQAMLI TIBBIYOTGA MUNOSABATI

Xalmuxamedov B.T.

Toshkent tibbiyot akademiyasi (Toshkent, O'zbekiston)

Hozirgi kunda barcha sohalarda raqamlashtirish amalga oshirilmoqda jamoat hayotining sohalari. Sog'liqni saqlash sohasida tibbiy yordam ko'rsatishning samaradorligi va o'z vaqtida ko'rsatilishini, maslahat olish imkoniyatini ta'minlaydi chekka aholi punktlarida, muammolarni hal qilish alohida shaharlarda mutaxassislarining kontsentratsiyasi, katta bemor ma'lumotlarini yig'ish va tahlil qilish. Raqamli tibbiyot, xususan, telemeditsina bemorlarni masofaviy qo'llab-quvvatlash vositasidir. Raqamli tibbiyotni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari qatoriga tibbiy hujjatlarni raqamlashtirish, katta ma'lumotlarni qayta ishslash, elektron retseptlar, tibbiy registrlar, onlayn xizmatlar, mobil tibbiy ilovalar, telemeditsina monitoringi (biotelemetriya), taqiladigan qurilmalar kiradi. Telemeditsina zarurat joyida tibbiy yordam va sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish uchun telekommunikatsiya va elektron axborot/kompyuter texnologiyalaridan foydalanadigan tibbiyot sohasini anglatadi (bu erda geografik masofa muhim omil hisoblanadi); telekommunikatsiyalar orqali tibbiy yordam va xizmatlarni masofadan ko'rsatish usuli.

Tadqiqot maqsadi: talabalarning raqamli tibbiyot sohasidagi xabardorligi va olingan ta'lim darajasi o'rtasidagi bog'liqlik mavjudligini tekshirish, shuningdek, raqamli tibbiy xizmatlardan foydalanishga jalb qilish darajasi va tayyorlik darajasini baholash.

Materiallar va usullar. Muammolarni hal qilish uchun talabalarning raqamli tibbiyot sohasidagi xabardorligi va olingan ta'lim darajasi o'rtasidagi bog'liqlik mavjudligini tekshirish uchun Toshkent tibbiyot akademiyasi Davolash fakulteti talabalari tanlandi.

Natijalar va muhokama. Raqamli tibbiyot va teletibbiyot masalalari bo'yicha xabardorlikni o'rghanish shuni ko'rsatdiki, 52% "raqamli tibbiyot" tushunchasi bilan tanish emas va bo'lajak tibbiyot mutaxassislarining 51.3% "teletibbiyot" tushunchasi bilan tanish emas. Shunday qilib, talabalarning yarmidan kamrog'i raqamli va teletibbiyot tushunchasi bilan tanish, bu ta'lim dasturlarida tegishli ma'lumotlarning yetishmaslididan dalolat beradi. Aksariyat respondentlar raqamli tibbiyotning imkoniyatlari hozir cheklangan deb hisoblashgan. Bo'lajak mutaxassislar raqamli tibbiyotni rivojlantirish istiqbollariga. Respondentlarning katta qismi kelajakda sog'liqni saqlashda axborot texnologiyalaridan foydalanish zarurligini ko'rsatdi

Xulosa. Tadqiqotga ko'ra, talabalarning yarmidan kamrog'i raqamli va teletibbiyot tushunchasi bilan tanish, bu ta'lim dasturlarida tegishli ma'lumotlarning yetishmaslididan dalolat beradi. Universitet talabalari kelajakda raqamli tibbiyot imkoniyatlaridan foydalanishga tayyor ekanliklarini ko'rsatdilar. Aksariyat respondentlar raqamli tibbiyotning imkoniyatlari hozir cheklangan deb hisoblashgan. Bo'lajak tibbiyot mutaxassislarining raqamli tibbiyotni rivojlantirish istiqbollariga ijobiy munosabatini qayd etamiz. Respondentlarning katta qismi sog'liqni saqlashda axborot texnologiyalaridan foydalanish zarurligini ko'rsatdi. Umuman olganda, so'ralgan aholi guruhi raqamli tibbiyot aspektlarga ijobiy munosabatda bo'ldi. Shunga qaramay, hozirgi vaqtida kelajak tibbiyot mutaxassislari hali yetarlicha imkoniyatlaridan foydalanishda faol emas. Asosiy sabablar tadqiqot davomida aniqlangan raqamli tibbiyotning afzalliklaridan yetarli xabardor emaslik va shaxsiy ma'lumotlar bazasi xavfsizligiga xavotirlik.